

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)

20.06.2016

AIKA 20.06.2016 Klo 09:30 - 11:13

PAIKKA Scandic Hotelli Kajanus, Koskikatu 3, kokoustila Tykky.
Aamupalamahdollisuus hotellilla.

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
9	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
10	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
11	Hyvä arki - osaamisen ja osallisuuden lisääminen ja opinnollistamispolkujen kautta kohti työelämää siirtyminen, hankehakemus nro 102306	6
12	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta haetut avustukset, myönnetyt yritystuet, koskien Kainuuta	10
13	Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja siihen liittyvän kestävä kasvua ja työtä 2014-2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman laadinta vuosille 2017 ja 2018	12
14	Terrafame ja mahdolliset toimenpiteet	14
15	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtakunnallinen ESR toimenpidekokonaisuus osuvaa osaamista	16
16	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	17
17	Ohjelmakauden 2014-2020 rahoitustilanne 31.5.2016 sekä maakuntaohjelman mukainen toteutuminen.	19
18	Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus	20
19	Seuraavat kokoukset	22

KOKOUSAIKA 20.06.2016 klo 09:30 - 11:13**OSALLISTUJAT**

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9:30 - 11:13	puh.joht.	
	Tolonen Asta	9:30 - 11:13	I vpj	
	Pääkkönen Kari	9:30 - 11:13	II vpj	
	Leppänen Timo	9:30 - 11:13	III vpj	
	Aavakare Eila	9:30 - 11:13	jäsen	
	Horto Arja	9:30 - 11:13	jäsen	
	Karjalainen Markku	9:30 - 11:13	jäsen	
	Knuutinen Pekka	9:30 - 11:13	varajäsen	
	Lukkari Anne	9:30 - 11:13	varajäsen	
	Lyytikäinen Lasse	9:30 - 11:13	jäsen	
	Peltola Harri	9:30 - 11:13	jäsen	
	Virtasalo Eija	9:30 - 11:13	jäsen	
Poissa	Jestola Satu	jäsen		
	Kampman Helena	jäsen		
	Korhonen Jaana	jäsen		
	Pehkonen Kari	jäsen		
	Sivonen Tuula	jäsen		
	Väisänen Tuula	jäsen		
	Ilola Riitta	asiantuntijajäsen		
	Keränen Mikko	asiantuntijajäsen		
	Savolainen Terttu	asiantuntijajäsen		
	Kokkonen Esko	sihteeristön jäsen		
	Loukasmäki Pasi	sihteeristön jäsen		
	Ohtonen Osmo	sihteeristön jäsen		
Muut osallistujat	Mikkonen Tuomo	9:30 - 11:13	asiantuntijajäsen	
	Pääskylä Esko	9:30 - 11:13	asiantuntijajäsen	
	Romppainen Heikki	9:30 - 11:13	asiantuntijajäsen	
	Tervo Tarja	9:30 - 11:13	asiantuntijajäsen	
	Virtanen Vesa	9:30 - 11:13	asiantuntijajäsen	
	Malinen Pentti	9:30 - 11:13	maakuntajohtaja	
	Karjalainen Sanna	9:30 - 11:13	sihteeristön jäsen	
	Keränen Heimo	9:30 - 11:13	sihteeristön jäsen	
	Mustonen Verna	9:30 - 11:13	sihteeristön jäsen	
	Määttä Juha	9:30 - 11:13	sihteeristön jäsen	
	Paloniemi Oili	9:30 - 11:13	pöytäkirjanpitäjä	

ALLEKIRJOITUKSETTimo Korhonen
PuheenjohtajaOili Paloniemi
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

Pöytäkirjan tarkastajat:

9 - 19

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kajaani ____/____2016

Ristijärvi ____/____2016

Markku Karjalainen

Lasse Lyytikäinen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liiton virastolla, Kauppakatu 1, pe 1.7.2016 klo 8.00-14.00

Oili Paloniemi
pöytäkirjanpitäjä

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MYR § 9

Kainuun liiton hallintosäännön 6 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään sähköisesti tai kirjallisesti jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus kokouksessa, vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Esityslista, johon sisältyy selostus käsiteltävistä asioista sekä päätösehdotus, lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Tämä esityslista on postitettu 15.6.2016.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakunnan yhteistyöryhmä myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MYR § 10

Kainuun liiton hallintosäännön 18 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Maakuntahallitus on aiemmin hyväksynyt periaatteen, että pöytäkirjan tarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jestola Satu ja Kampman Helena.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Markku Karjalainen ja Lasse Lyytikäinen.

**Hyvä arki - osaamisen ja osallisuuden lisääminen ja
opinnollistamispolkujen kautta kohti työelämää siirtyminen,
hankehakemus nro 102306**

MYR § 11

Hanketta tulee maakunnan yhteistyöryhmälle esittelemään hakijan edustaja työllisyysasiantuntija Juha Heinonen.

Hakijana on Kuhmon kaupunki yhteyshenkilönään Juha Heinonen.

Kuhmossa kaupungin organisaatiossa huomattiin Kuhmossa toteutetun (09/2012-12/2015) Työllisyyden kuntakokeiluhankkeen ja sen kanssa osin päällekkäisten työllisyys-hankkeiden aikana että kaikilla työmarkkinoiden ulkopuolella olevilla ja kaikkien pisimpään työttöminä olleilla henkilöillä ei riittävää työ- ja toimintakykyä edes työllisyys-hankkeiden kautta heille etsittyyn, voimakkaastikaan räätälöityyn palkkatyöhön.

Vaikka palkkatyö olisi vapautettu tuotantovaatimuksista kuten Kuhmon Green Care-hankkeessa, voi se olla näille henkilöille liian kuormittavaa. Toinen näiden alentuneesta työ- ja toimintakyvystä kärsivien henkilöiden kohtaama ongelma on se, että heillä ei monestikaan ole nykyhetken työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista eikä tarpeellista koulutusta.

Kuvatuilla henkilöillä ei usein myöskään ole resursseja, mahdollisuutta tai selkeästi artikuloitunutta motivaatiota itsenäiseen, päätoimiseen koulutukseen hakeutumiseen tai oman osaamisensa kehittämiseen. Syynä tähän ovat usein puutteelliset kouluttautumismahdollisuudet (esimerkiksi pitkä välimatka koulutusta tarjoavaan oppilaitokseen tai sopivien koulutusten puute saavutettavissa olevien oppilaitosten koulutusvalikoimassa), tai kokemus siitä että tarjolla oleva koulutus ei ole riittävän käytännöllä-heistä, vaan on sitä tarkastelevan työttömän henkilön oman käsityksen mukaan tarpeettoman teoriapainotteista. Työttömyyttä edeltäneellä työuralla ja jopa jo peruskouluaikana kyseessä olevalle henkilölle on voinut syntyä negatiivinen käsitys itsestä oppijana ja uuden tiedon omaksujana. Tämän seurauksena henkilö on saattanut muodostaa itsestään kuvan jopa lähes oppimiskyvyttömänä, ja omaksua "ei kannata mitään uutta yrittää, kun en kuitenkaan opi"-tyyppisen asenteen. Usein mahdollisuuksia oman osaamisen teoriapainotteiseen kehittämiseen rajoittavat lisäksi myös henkilöllä käytettävissään olevat niukat taloudelliset resurssit (päätoimisen koulutuksen aikaisen toimeentulon ja opiskeluvälineiden hankkiminen on ongelmallista, jos ne pitäisi kustantaa esim. työmarkkinatuel-la tai pelkällä opintotuella). Oman osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen esteitä voivat myös asettaa erilaiset oppimisvaikeudet (esim. lukihäiriöt, muut kognitiiviset rajoitteet, tai hahmotus- ja keskittymishäiriöt).

Hyvä arkihankkeessa kehitettävää opinollistamismallia sovelletaan siis kuntouttavan työtoiminnan ja/tai sosiaalisen kuntoutuksen ja/tai palkkatukityön ja/tai uusien lähivuosina lainsäädäntömuutosten kautta ilmaantuvien sosiaalisen osallistamisen mallien kautta Kuhmon olosuhteisiin. Vaikka kehitettävä opinollistamismalli perustuu pääsääntöisesti kuntouttavan työtoiminnan työtoimintaympäristössä tapahtuvaan työtehtävien opinollistamiseen, voidaan mallia soveltaa myös tulevaisuudessa mahdollisesti samantyyppisissä tehtävissä toimiviin työttömiin ja/tai kuntoutuviin henkilöihin. Hyvä arkihankkeessa ei siis ole kyse kuntouttavan työtoiminnan tuottamisesta - joka on kuntien lakisääteinen tehtävä - vaan uudenlaisen opinollistamissisällön kehittamisestä ja sen soveltamisesta kohti työelämää siirtymisessä. Tätä kehittämistoimintaa tehdään yhteistyössä kolmannen sektorin (Kuhmon Työvire Ry ja muut yhdistykset), ammatillisen oppilaitoksen/koulutuslaitoksen ja Kainuun TE-hallinnon kanssa.

Kehitettävä uusi opinollistamissisältö perustuu hankkeen käynnistymisvaiheessa osin valtakunnallisen työpajayhdistyksen kehittämälle mallille, jossa pyritään siihen että sisällyttämällä työpajatyypisessä (käsitteen laajassa merkityksessä) ympäristössä tehtävään kuntouttavaan työtoimintaan opinollistamisen elementtejä, parannetaan kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden minäpystyvyyden tunnetta, heidän itsetuntoaan, vahvistetaan heidän opiskelumotivaatiotaan, saadaan heille osaamistodistuksen avulla työtehtävissä tarvittavaa ajantasaista osaamista, dokumentoidaan tämä osaaminen, ja rakennetaan heille loppupisteissään yrityksiin työllistymiseen tähtääviä opinollistamis- ja kuntoutumispolkuja.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.9.2016-31.8.2018 ja kokonaiskustannusarvio on 383 507 €, johon haetaan TL 5 ESR/valtion rahoitusta 268 255 €.

Lisäksi hankkeeseen liittyvään työvoimapolitiittiset toimet sisältävää rinnakkaishankkeeseen varataan 144 000 € palkkatukiin ja 50 000 € työvoimakoulutukseen; yht. 194 000 €.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

ESR/valtio TL 5	268 255 €	69,9 %
Kuntarahoitus	102 438 €	26,7 %
Yksityinen rahoitus	12 814 €	3,3 %
Yhteensä	383 507 €	100,0 %

Hankkeen kustannusarvio:

Palkkakustannukset	243 588 €
Ostopalvelut	80 050 €
Muut kustannukset	18 456 €
Flat rate	41 413 €

Yhteensä 383 507 €

Rahoittajan arvio:

Hanke toteuttaa hyvin toimintalinjan 5 erityistavoitteen 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen tavoitteita. Alentuneesta työ- ja toimintakyvystä kärsivien henkilöiden kohtaama ongelma on usein se, että heillä ei ole työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista eikä tarpeellista koulutusta. Henkilöillä ei usein myöskään ole resursseja, mahdollisuutta tai motivaatiota itsenäiseen, päätoimiseen koulutukseen hakeutumiseen tai oman osaamisensa kehittämiseen. Syynä tähän ovat usein puutteelliset kouluttautumismahdollisuudet (esim. pitkät välimatkat koulutusta tarjoavaan oppilaitokseen tai sopivien koulutusten puute saavutettavissa olevien oppilaitosten koulutusvalikoimassa), tai kokemus siitä, että tarjolla oleva koulutus ei ole riittävän käytännönläheistä. Työttömyyttä edeltäneellä työuralla ja jopa jo peruskouluihana kyseessä olevalle henkilölle on voinut syntyä negatiivinen käsitys itsestä oppijana ja uuden tiedon omaksujana. Oman osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen esteitä voivat myös asettaa erilaiset oppimisvaikeudet.

Hankkeella vahvistetaan lisäkoulutusta ja uutta osaamista tarvitsevien, alentuneesti työ- ja toimintakykyisten pitkäaikaistyöttömien ja työelämän ulkopuolella olevien sosiaalista osallisuutta. Hankkeen toimenpiteillä edistetään osallistujien etenemistä kohti työelämää. Opinnollistamisen avulla osallistujille tarjotaan räätälöityjä koulutus- ja työllistymispolkuja. Hanke sisältää myös osallistujien elämänhallintaa ja aktiivisuutta lisääviä elementtejä.

Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti hankkeessa toteutetaan osaamista vahvistavia ja koulutuksellisia elementtejä sisältäviä työllisyydenhoidon toimenpiteitä huomioiden erilaiset oppimisen tavat. Hyvä arki -hankkeessa kehitetyt toimintamallit, sisällöt ja hyvät käytännöt integroidaan pysyviksi malkeiksi kuntouttavaan työtoimintaan ja yhdistystoimintaan Kuhmossa.

Kainuun TE-toimisto on puoltanut hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 9.5.2016 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

Erillisenä liitteenä on hankkeen valintaesitys.

Lisätietoja hankkeesta antaa rahoitusasiantuntija Verna Mustonen ELY-keskuksesta, puh. 029 5023 573.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) § 11

20.06.2016

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta haetut avustukset, myönnetyt yritystuet, koskien Kainuuta

MYR § 12

Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista 7/2014 § 27 mukaan liikesalaisuuden piiriin kuuluvia yksittäisiä yrityshanke-esityksiä ei voida käsitellä yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmä saa ennen päätöksentekoa yhteenvetotiedot saapuneista yritystukihakemuksista.

KIRJALLISESSA MENETTELYSSÄ OLLEET:

Haetut avustukset

7.4.-3.5.2016 Kainuun maakunta

ELY-keskus, maakunta, kunta ja toimiala (TOL2-luokitus)	Yrityksen kehittämisavustus	
	kpl	euro
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	6	2 548 323
Kainuu	6	2 548 323
KAJAANI	2	71 630
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	1	19 300
62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	1	52 330
PALTAMO	1	398 150
08 Muu kaivostoiminta ja louhinta	1	398 150
SOTKAMO	2	2 036 068
09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	1	2 000 000
77 Vuokraus- ja leasingtoiminta	1	36 068
SUOMUSSALMI	1	42 475
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	1	42 475
Kaikki yhteensä	6	2 548 323

Poimintaehto:

Kirjauspäivä: 7.4.2016 - 3.5.2016

Maakunta: Kainuu

Myönnetyt avustukset:

29.2.-6.4.2016 Kainuun maakunta

ELY-keskus, maakunta, kunta ja toimiala (TOL2-luokitus)	Yrityksen kehittämisavustus	
	kpl	euro
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	8	1 311 365
Kainuu	8	1 311 365
KAJAANI	4	307 211
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	1	191 588
71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	2	74 648
73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus	1	40 975
SOTKAMO	1	240 255
85 Koulutus	1	240 255
SUOMUSSALMI	3	763 899
10 Elintarvikkeiden valmistus	1	221 005
42 Maa- ja vesirakentaminen	1	104 344
68 Kiinteistöalan toiminta	1	438 550
Kaikki yhteensä	8	1 311 365

Kukaan ei tehnyt poikkeavaa esitystä.

UUDET HANKKEET, SIHTEERISTÖ 10.6.16

Haetut avustukset 4.5.-5.6.2016:

ELY-keskus, maakunta, kunta ja toimiala (TOL2-luokitus)	Yrityksen kehittämisavustus	
	kpl	euro
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	5	2 659 219
Kainuu	5	2 659 219
KAJAANI	2	149 889
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	1	69 925
81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	1	79 964
SOTKAMO	3	2 509 330
10 Muu hedelmien, marjojen ja kasvien jalostus ja säilöntä	1	1 499 700
55 Majoitus	1	884 260
93 Urheilutoiminta sekä hui- ja virkistyspalvelut	1	125 370
Kaikki yhteensä	5	2 659 219

Myönnettyt avustukset 4.5.-5.6.2016:

Kunta, yritys, diaarinumero ja hankkeen julkinen nimi	Yrityksen kehittämisavustus	
	Myönnetty	
	kpl	euro
KAJAANI	1	20 400
Codemill Oy, POP 0002/05.02.09/2016, Codemill Oy:n kansainvälistymishanke	1	20 400
KUHMO	1	20 310
Kainuun Lastu Oy, POP 0031/05.02.09/2016, Tuotannon monipuolistaminen ja modernisointi sekä tätä kautta tuotannon tehostaminen.	1	20 310
SOTKAMO	1	126 790
QTEAM SYSTEMS OY, POP 0034/05.02.09/2016, Toiminnanohjausjärjestelmien kehittäminen	1	126 790
SUOMUSSALMI	2	201 800
Eero Kovalainen Oy, POP 0084/05.02.09/2016, Tietoliikenneverkkojen rakentamisen ohjauksen digitalisointi ja uusien liiketoimintamallien luominen ulko- ja kotimarkkinoille	1	84 130
Finlandia Candy Oy, POP 0030/05.02.09/2016, Suomussalmen makeistehtaan toiminnan ja tuotteiden kehittäminen.	1	117 670
Kaikki yhteensä	5	369 300

Lisätietoja asiasta antaa rahoitusasiantuntija Sanna Karjalainen
Pohjois-Pohjanmaan ELY, Rahoitusyksikkö, puh. 029 5023 548.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee tietoonsa saatetuksi haetut ja myönnettyt avustukset.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi.

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja siihen liittyvän kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman laadinta vuosille 2017 ja 2018

MYR § 13

Työ- ja elinkeinoministeriö on 6.6.2016 päivätyllä kirjeellään antanut ohjeet TOPSUn valmistelusta.

Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014, ALKE-laki) 33 §:n mukaan maakunnan liiton johdolla valmistellaan kahden vuoden välein maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma maakunnan yhteistyöryhmän hyväksyttäväksi. Toimeenpanosuunnitelma valmistellaan yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus) ja muiden maakuntaohjelman toteuttamiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (356/2014, ALKE-asetus) 12 §:n mukaan toimeenpanosuunnitelmaan liittyy rahoitussuunnitelma, joka sisältää arviot mm. alueen päätettävissä olevasta kansallisen ja EU-rakennerahastorojen alueellisen suunnitelman rahoituksesta sekä niitä vastaavista valtion varoista sekä arvot kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoitusosuuksista.

Toimeenpanosuunnitelma sisältää yhteistyöryhmän mahdollisen kannanoton rakennerahasto-ohjelmien valtakunnallisiin teemoihin kuuluvista hankehauista ja -suunnitelmista sekä alueen osallistumisesta niihin. Kannanotossa voidaan ottaa kantaa valtakunnallisten teemojen yhteensovitukseen maakuntaohjelman ja alueella toteutettavaan rakennerahastotoimintaan sekä määritellä alueen näkökulmasta valtakunnallisista hankesuunnitelmista tärkeimmät.

Nykyiset toimeenpanosuunnitelmat koskevat vuosia 2015-2016 (Kainuu on päivittänyt suunnitelmansa vuoteen 2017). Syksyllä tulee maakuntien, myös Kainuun, valmistetavaksi toimeenpanosuunnitelma, joka koskee vuosia 2017-2018. Vuotta 2018 koskevat suunnitelmat ovat alustavia sekä niiden ei tarvitse olla sitovia.

Valmisteilla oleva maakuntauudistus aiheuttaa muutostarpeita maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman valmisteluun ja aikatauluihin. Siltä osin TEM ohjeistaa erikseen asiasta syksyllä 2016 seuraavien maakuntaohjelmien, kevyemmällä menettelyllä valmisteltavien ns. muutosmaakuntaohjelmien valmistelusta. Nyt laadittava toimeenpanosuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään muutosmaakuntaohjelman laadinnan yhteydessä.

Maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymät toimeenpanosuunnitelmat vuosille 2017-2018 sekä vuoden 2017 rahoitussuunnitelmat ja alustavat esitykset vuoden 2018 rahoitussuunnitelmaksi tulee toimittaa

21.10.2016 mennessä sähköpostilla (taulukot excel-muodossa) rakennerahastot@tem.fi ja paivi.poikola@tem.fi. Aikataulu on yhteen sovitettu ELY-keskusten tulossopimusesitysten kanssa.

Ministeriö on määritellyt alustavat kulmaluvut. Kainuun osalta alla taulukko jaoteltuna toimintalinjojen mukaisesti.

	Vuosi 2017						Vuosi 2018				
	%	5,973	2,760				6,297	2,742			
				Kunta/ muu julkinen					Kunta/ muu julkinen		
		EU	Valtio				EU	Valtio			
TL 1	48,7	2,909	2,182	0,727	5,818		3,067	2,300	0,767		
TL 2	51,3	3,064	2,298	0,766	6,128		3,230	2,423	0,808		
EAKR yht.		5,973	4,480	1,493	11,946		6,297	4,723	1,574		
TL 3	48,2	1,330	0,998	0,333	2,661		1,322	0,991	0,330		
TL 4	32,4	0,894	0,671	0,224	1,788		0,888	0,666	0,222		
TL 5	19,4	0,535	0,402	0,134	1,071		0,532	0,399	0,133		
ESR yht.		2,760	2,070	0,690	5,520		2,742	2,057	0,686		
Kulmaluvut yht.		8,733	6,550	2,183	17,466		9,039	6,779	2,260		

MYR sihteeristö käsitteli alustavasti asiaa kokouksessaan 10.6.2016 ja totesi, että 12.10.2015 olleisiin kulmalukuihin on tullut huomattava korotus. Merkittiin saapunut kirje tiedoksi ja käydään alustavat neuvottelut liittyen TOPSUun ja rahoitukseen.

Erillinen liite ministeriön kirje.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044-4100 741 ja maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Toimeenpanosuunnitelman päivittämisprosessi aloitetaan ja siinä otetaan huomioon:

- hankekysely (tehdään kesän aikana)
- matkailustrategian päivitys (käynnissä)
- varautumissuunnitelma (hyväksytty helmikuussa 2016) sekä
- valmistelussa oleva kasvusuunnitelma, joka liittyy Terrafamen jatkovaihtoehtoihin.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Käytiin keskustelua asiakirjan valmisteluun vaikuttavista tekijöistä ja todettiin, että aloitetaan toimeenpanosuunnitelman valmistelu.

Terrafame ja mahdolliset toimenpiteet

MYR § 14

Kainuun liiton tehtävänä yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa on valmistella TEM:lle Kainuun kasvusuunnitelma, jolla voidaan ennakoida ja vastata Terrafame Oy:n Talvivaaran kaivoksen mahdollisen sulkemisen aluetaloudellisiin vaikutuksiin. Toimenpide-esityksiä on alustavasti valmisteltu Kainuun maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymän Kainuun varautumissuunnitelman (ERM) mukaisesti. Maakuntahallituksen käsittelyssä keskeistä on linjata maakunnallisen edunvalvonnan toimenpiteitä asian suhteen.

Asia on tullut ajankohtaiseksi, kun hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunnan linjasi Terrafame Oy:n Talvivaaran kaivoksen tilanteesta 25.5.2016 pitämässään kokouksessa. Valtio ilmoitti tuolloin valmistautuvansa Terrafamen kaivoksen hallittuun sulkemiseen. Terrafamen Sotkamon kaivoksen sulkemisen valmistelu toteutetaan vuoden 2016 loppuun saakka kestävän siirtymäkauden aikana. Sen aikana kaivoksen operatiivista toimintaa jatketaan ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi ja myös siltä varalta, että kaivoksen kaupallisen toiminnan jatko olisi siirtymäkauden jälkeen edelleen mahdollista.

Kaivostoiminnan ylösajo ja kaupallinen toiminta voi pitkällä tähtäimellä jatkua, jos siirtymäkauden aikana kyetään hankkimaan yksityistä lisärahoitusta. Jos toiminnan ylösajoon tarvittava yksityisen lisärahoitus löytyy tämän vuoden aikana, Terrafame Group Oy voi hyödyntää lisätalousarvion 144 miljoonan euron määrärahaa osallistukseen sijoittajana Terrafame Oy:n toiminnan jatkorahoitukseen.

Ministerivaliokunta puolsi esitystä, jonka mukaan valtion tämän vuoden toiseen lisätalousarvioon varattaisiin 144 miljoonaa euroa Terrafame Group Oy:n lisäpääomitukseseen. Varat käytettäisiin kaivoksen toiminnan jatkamiseen siirtymäkauden ajan. Lisäksi sulkemisprosessin kokonaiskustannuksia tarkennetaan siten, että mahdollisesti tarvittavasta lisärahoituksesta voidaan päättää valtion vuoden 2017 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Sulkeminen toteutetaan siten, että ympäristöturvallisuus varmistetaan kaikissa olosuhteissa. Kaivostoiminnan lopettamisen edellyttämän yksityiskohtaisemman sulkemissuunnitelman valmistelu sekä sulkemisen edellyttämän ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laatiminen aloitetaan viipymättä. Sulkemisen edellyttämää ympäristölupaa varaudutaan hakemaan heti YVA-menettelyn valmistettua. Sulkemisen YVA-prosessin kanssa rinnakkain viedään eteenpäin myös kaivostoiminnan jatkamisen edellyttämiä YVA- ja lupaprosesseja.

Hallituksen linjauksen mukaisesti kaivostoiminnan mahdollisesta lopettamisesta aiheutuvan rakennemuutostilanteen hoitamiseen va-

raudutaan. Kainuuseen kohdennetaan rakennemuutosmäärärahaa. Sen suuruus ja kohdentaminen päätetään valtion kolmannen lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä. Kainuun aluetta koskeva kasvu-suunnitelma valmistellaan yhdessä TEM:n, Kainuun ELY-keskuksen ja Kainuun liiton kanssa.

Erillisliitteinä elinkeinoministeri Rehnin esitys tiedotustilaisuudessa 25.5.2016 sekä Kainuun ELY-keskuksen laatima Talvivaaran kaivoksen jatkamisen ja sulkemisen vertailu valvontaviranomaisen näkökulmasta.

MYR sihteeristö käsitteli asiaa kokouksessaan 10.6.2016.

Erillisliitteet

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Käydään keskustelu tilanteesta ja evästetään Kainuun kasvus kasvu-suunnitelman valmistelua, joka toteutetaan rinnakkain TOPSU 2017-2018 valmistelun kanssa.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Käytiin keskustelua asiasta ja todettiin, että ministeriö on tilannut Kainuulta kasvusuunnitelman. Kasvusuunnitelmassa tulee esittää konkreettiset suunnitelmat ja ottaa huomioon molemmat vaihtoehdot; tehdään ylösajo ja alasajo. Kasvusuunnitelma toteutetaan rinnakkain TOPSUn 2017-2018 valmistelun kanssa. Elokuun aikana Helsingissä on asiaan liittyen keskustelutilaisuus.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtakunnallinen ESR toimenpidekokonaisuus osuvaa osaamista

MYR § 15

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtakunnallinen ESR toimenpidekokonaisuus osuvaa osaamista. Kokonaisrahoitus on (2014-2020) n. 38 – 40 milj€. Hankehaku päättyi 1.3.2016. Rahoittava viranomais Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Ministeriö on käsitellyt hankehakemuksia ja valinnut 12 potentiaalista rahoitettavaa hanketta. Kainuusta pääsi mukaan hanke nro 102406 Osallistuva ja liikunnallinen teatteri, kokonaiskustannusarvio 1 127 082, johon haettu ESR –rahoitus 845 312 €. Mukana tässä hankkeessa on Kajaanin kaupunginteatteri ja Kainuun Liikunta ry. Hanke on päässyt jatkoneuvotteluun.

Erillinen liite hankeluettelo.

Lisätietoja asiasta antaa rahoitusasiantuntija Verna Mustonen ELY-keskuksesta, puh. 029 5023 573.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) käy mahdolliset keskustelut ja merkitsee hankelistausten tiedoksi.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MYR § 16

1. Luonnonvarakeskus LUKE

Luonnonvarakeskus on valmistellut Kainuun toimintoja (LuKe-Kainuu) yhteistyössä kainuulaisten sidosryhmien kanssa. LuKen eri tutkimuslinjoihin liittyviä hanketason yhteistyömahdollisuuksia on kartoitettu ja valmisteltu neljässä työryhmässä. Valmistelun tuloksia esiteltiin 10.6.2016 seminaarissa KAO:n Impilinnassa. MYR:lle annetaan yleiskatsaus tämän valmistelun tuloksista sekä jaetaan lisäaineistoa, mikäli sitä saadaan LuKelta käyttöön.

2. Maakuntauudistus

Maakuntauudistustuksen Kainuun esivalmistelun avauskokous pidetään 20.6.2016 klo 12 alkaen eli pian MYR:n kokouksen jälkeen. Kokouksessa aloitetaan maakunnallisen esivalmistelun organisointi ohjaus-, valmistelu- ja työryhmien osalta sekä sovitaan esivalmistelun projektipäällikön valintaprosessista.

3. Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) on hallituksen Kilpailukyvyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla -nimisen kärkihankkeen toimenpide, jonka rahoittamiseen on käytössä 30 miljoonaa euroa vuosille 2016-2018. Noin puolet rahoituksesta käytetään kaupunkien, kasvukäytävien ja teemaverkostojen kasvusopimuksiin ja toinen puoli maakuntien ennakoidun rakennemuutoksen (ERM) toimiin.

AIKO-määrärahat jaetaan toimivaltaisille maakunnan liitolle, joka tekee rahoituspäätökset yksittäisille hankkeille. Maakunnan liittojen tulee tehdä yhteistyötä oman alueensa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt em. määrärahojen maakunnittaista jakoa koskevan päätöksen 9.6.2016. Kainuun liitolle on myönnetty vuodelle 2016 yhteensä 206 000 €.

Yleisten ohjeiden mukaan rahoitettavia hankkeita valittaessa tulee hankkeiden noudattaa vähintään seuraavia kriteereitä:

- edistää aktiivisesti elinkeinojen rakennemuutosta ja vahvistaa alueen muutosjoutavuutta (resilienssi)
- nopeuttaa merkittävien kehittämisavauksien tai kokeilujen nopeaa käynnistymistä
- vahvistaa kasvua, työllisyyttä ja kansainvälistymistä

Näiden lisäksi maakunta (esim. MYR) voi asettaa muita, itse valitse-

miaan kriteereitä.

AIKO-rahoitusta ei ole tarkoitettu infrastruktuuriin tai muihin fyysisiin rakenteisiin, vaikuttavuudelta paikallisiin hankkeisiin tai yksittäisten tapahtumien tai tilaisuuksien järjestämiseen.

AIKO-rahoitusta haetaan Kainuun liitolta erillisellä hankehakemuksella perustuen MYR:n maaliskuussa 2016 hyväksymään varautumissuunnitelmaan. Maakuntarahan hakulomakkeen ja rahoitusehtojen valmistelussa olevat asiakirjat esitellään kokouksessa. MYR:n sihteeristö ei ole näitä käsitellyt, sillä TEM:n päätös asiasta on saatu 9.6.2016. Koska Kainuun osalta varautumissuunnitelman mukaista AIKO-rahoitusta on tarpeen käyttää erityisesti Terrafamen jatkovaihtoehtoihin varautumisessa, on tarkoituksenmukaista saada rahoituksen haku käyntiin viipymättä.

Erillinen liite (TEM:n päätös ja ohjeet rahan käytöstä).

Lisätietoja asioista antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen 044 797 0197 ja aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044 4100 741.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) merkitsee tiedoksi kohdista 1 ja 2 saamansa informaation.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) käy keskustelut kohdan 3 osalta ja antaa evästyksen asia jatkovalmisteluun. Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) antaa Kainuun liitolle yhdessä MYR-sihteeristön kanssa valtuudet valmistella rahoituksen hakua varten tarvittavat asiakirjat ja määritellä kriteerit päätöksentekoa varten.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Asia nro 3 siirrettiin omaksi pykäläksi nro 10.

Merkittiin tiedoksi asiat nrot 1 ja 2.

Ohjelmakauden 2014-2020 rahoitustilanne 31.5.2016 sekä maakuntaohjelman mukainen toteutuminen.

MYR § 17

Erillisenä liitteenä ohjelmakauden 2014-2020 toteutustilanne 31.2.2016 saakka.

Lisätietoja asioista antaa aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044 4100 741.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Merkitään tilannekatsaus tietoon saatetuksi.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Mekittiin tiedoksi.

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus**MYR § 18**

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) on hallituksen Kilpailukyvyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla -nimisen kärkihankkeen toimenpide, jonka rahoittamiseen on käytössä 30 miljoonaa euroa vuosille 2016-2018. Noin puolet rahoituksesta käytetään kaupunkien, kasvukäytävien ja teemaverkostojen kasvusopimuksiin ja toinen puoli maakuntien ennakoidun rakennemuutoksen (ERM) toimiin.

AIKO-määrärahat jaetaan toimivaltaisille maakunnan liitolle, joka tekee rahoituspäätökset yksittäisille hankkeille. Maakunnan liittojen tulee tehdä yhteistyötä oman alueensa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt em. määrärahojen maakunnittaista jakoa koskevan päätöksen 9.6.2016. Kainuun liitolle on myönnetty vuodelle 2016 yhteensä 206 000 €.

Yleisten ohjeiden mukaan rahoitettavia hankkeita valittaessa tulee hankkeiden noudattaa vähintään seuraavia kriteereitä:

edistää aktiivisesti elinkeinojen rakennemuutosta ja vahvistaa alueen muutosjoutavuutta (resilienssi)
nopeuttaa merkittävien kehittämisavauksien tai kokeilujen nopeaa käynnistymistä
vahvistaa kasvua, työllisyyttä ja kansainvälistymistä

Näiden lisäksi maakunta (esim. MYR) voi asettaa muita, itse valitsemiaan kriteereitä.

AIKO-rahoitusta ei ole tarkoitettu infrastruktuuriin tai muihin fyysisiin rakenteisiin, vaikuttavuudelta paikallisiin hankkeisiin tai yksittäisten tapahtumien tai tilaisuuksien järjestämiseen.

AIKO-rahoitusta haetaan Kainuun liitolta erillisellä hankehakemuksella perustuen MYR:n maaliskuussa 2016 hyväksymään varautumissuunnitelmaan. Maakuntarahan hakulomakkeen ja rahoitusehtojen valmistelussa olevat asiakirjat esitellään kokouksessa. MYR:n sihteeristö ei ole näitä käsitellyt, sillä TEM:n päätös asiasta on saatu 9.6.2016. Koska Kainuun osalta varautumissuunnitelman mukaista AIKO-rahoitusta on tarpeen käyttää erityisesti Terrafamen jatkovaihtoehtoihin varautumisessa, on tarkoituksenmukaista saada rahoituksen haku käyntiin viipymättä.

Erillinen liite (TEM:n päätös ja ohjeet rahan käytöstä).

Lisätietoja asioista antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen 044 797

0197 ja aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044 4100 741.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) käy keskustelut kohdan 3 osalta ja antaa evästyksensä asia jatkovalmisteluun. Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) antaa Kainuun liitolle yhdessä MYR-sihteeristön kanssa valtuudet valmistella rahoituksen hakua varten tarvittavat asiakirjat ja määrittää kriteerit päätöksentekoa varten.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Hyväksyttiin maakuntajohtajan ehdotuksen mukaisesti.

Jatketaan asian valmistelua ja tuodaan asia syyskuun kokoukseen tiedoksi.

Seuraavat kokoukset

MYR § 19

Maakuntajohtajan ehdotus:

Merkitään tiedoksi alustava maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) kokousaikataulu.

ma 12.9.2016 klo 10.00

ma 17.10.2016 klo 10.00

ma 7.11.2016 klo 10.00

ma 5.12.2016 klo 10.00

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi alustava kokousaikataulu.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 9-19 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppatatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 136 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.